

HISTORISCHE KRING Baerne N I E U W S B R I E F

JULI 2024

Een beetje vakantiegevoel krijg je toch wel met deze Nieuwsbrief. Wie wil er nou niet graag een dagje naar Elburg? De Historische Verenigingen van Baarn en Soest hebben weer hun best gedaan om dit oude vestingstadje in oktober met u te gaan bekijken. Aanmelden hiervoor kan nu al.

Meer geschiedenis leest u over de Lage Vuursche, het Tennishuisje in het Cantonspark en, met al dat vele water dat er is gevallen, de watersnoodramp in 1916 en dan natuurlijk een terugblik naar de opening van de jubileumtentoonstelling in de Oudheidkamer. Nu we het toch over het vakantiegevoel hebben: gaat u niet op vakantie, maar blijft u thuis? Kijk dan eens op de website van de Historische Kring Baerne. Daar vindt u ontzettend mooie, historische wandelingen door Baarn. Tien stuks maar liefst, elk met een bijzonder thema.

We wensen u een mooie zomer toe.

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn

Excursie op 9 oktober 2024 naar Elburg

“Wat een bijzondere excursie was dit! Volgend jaar doe ik weer mee! Dank voor de goede organisatie. Alles liep vlot en vlekkeloos. Ik vond het zo leuk dat het één vrolijke groep was; het was een mooie combinatie van HVS en HKB-leden. Er was geen verschil.”

Dit zijn enkele reacties van deelnemers aan de excursie vorig jaar. Dit jaar doen we het weer samen. Deze keer gaan we naar Elburg. Hilde van Kuijeren en Martijn da Costa zullen uw reisleiders zijn.

We vertrekken om 08.45 uur met de bus uit Soest en via Baarn, vertrek 09.05 uur, komen we tegen koffietijd aan in Elburg. Na een kopje koffie met appelgebak (met slagroom) halen de stadsgidsen ons op en worden we in groepen rondgeleid door dit oude vestingstadje aan de voormalige Zuiderzee. Na de lunch in de haven bent u vrij om het stadje te verkennen tot 15.15 uur waarna we verzamelen in de Grote of St. Nicolaaskerk voor een rondleiding of beklimming van de toren en om 16.15 uur vertrekt de bus weer naar huis.

Elburg is klein, overzichtelijk en eigenlijk in zijn geheel een museum. Een greep uit de bezienswaardigheden:

1. Museum Elburg, voormalig Agnietenklooster
➤ *erg leuk, met tuin. Helaas veel trapjes, dus niet voor iedereen geschikt*
2. Museum Sjoel, museum voor de geschiedenis van Joods leven in de provincie
➤ *geheel toegankelijk met rolstoel*
3. Orgelmuseum, gevestigd in het oudste pand van Elburg
4. Historische Kruidentuin
5. Museum smederij
6. Muurhuisjes
7. Haven

Let op:

De eerste drie musea zijn gratis voor houders van de museumjaarkaart. Als men geen museumjaarkaart heeft, betaalt men € 7,00. Al het andere is gratis toegankelijk.

© JULI 2024 - HKB/Ans van Egdom

NB: Tijden onder voorbehoud. Wijzigingen in programma voorbehouden.

Aanmelding van leden HVS via de secretaris (info@hvs.nl)

- Maak het totale bedrag over op rekeningnummer: NL66 RABO 0359 9022 35 t.n.v. HVS, excursie 2024 Elburg

Aanmelding van leden HKB via de secretaris secretaris@historischekringbaerne.nl

- Maak het totale bedrag over op rekeningnummer: NL18INGB0004192133 t.n.v. Historische Kring "Baerne", onder vermelding van "excursie2024 Elburg"

De financiën:

- De kosten bedragen € 50,00 per persoon

We hopen wederom op een grote deelname van leden van zowel de HKB als van de HVS!

Cursus genealogie voor beginners

Wilt u meer weten over uw voorouders maar weet u niet hoe u daarmee moet beginnen?

Misschien is het dan een idee om een cursus te gaan volgen bij de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV).

De afdeling Utrecht organiseert van 3 oktober tot 21 november een cursus genealogie voor beginners. De cursus wordt gehouden op zeven donderdagavonden van 18.30 – 20.45 uur in Het Utrechts Archief, Alexander Numankade 199-201, 3572 KW Utrecht. Gratis parkeren bij de locatie. De kosten bedragen € 35,00 voor leden van de NGV en € 75,00 voor niet-leden, inclusief cursusmap. Als u vóór aanvang van de cursus lid wordt van de NGV is de prijs ook € 35,00.

Opgave vóór 15 september a.s. bij Marijke Lambermont, e-mail: secretaris-utr@ngv.nl met vermelding van uw lidnummer als u lid bent van de NGV.

De cursus staat open voor zowel leden van de NGV als voor niet-leden.

Meer info op de website: www.ngv.nl

Opening Jubileumtentoonstelling "De jaren ZEVENTIG in Baarn".

Onder veel belangstelling is de jubileumtentoonstelling "De jaren ZEVENTIG in Baarn" op 15 juni in de Oudheidkamer geopend. Voorzitter Petra Spigt heette de aanwezigen van harte welkom. Ze bedankte de samenstellers van deze tentoonstelling:

"Met deze tentoonstelling keren we terug naar het Baarn van de jaren '70, waarin onze Historische Kring Baerne in 1974 opnieuw werd opgericht". Ze keek vervolgens terug naar die tijd. De veranderingen, de normen en waarden, de massale demonstraties en het maatschappelijke.

Met een glimlach terug in de tijd: want weet u nog wat er toen allemaal gebeurde in Baarn? Weet u nog hoe Baarn er uit zag in die tijd? Welk nieuws stond er toen in de krant? Welke producten waren er toen te koop en werden met advertenties aangeprezen? In de tentoonstelling zijn voorwerpen uit die tijd te zien, zoals bijvoorbeeld een oude televisie, zo één met zo'n grote toeter aan de achterzijde, een fototoestel,

filmcamera's, een diaprojector, een fondue stel, etc.

Met een stukje tekst van het lied van Wim Sonneveld: "Het Dorp", nodigde Petra Spigt erelid mevrouw Nelly Kuyt uit om met het luiden van de bel de expositie officieel te openen.

De tentoonstelling is tot 15 december gratis te bezichtigen in de Oudheidkamer, in het souterrain van de bibliotheek, Hoofdstraat 1a in Baarn.

Openingstijden woensdag van 14.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 13.00 uur.

Aan een volgende tentoonstelling wordt alweer gewerkt. Deze zal gaan over het oudste stenen gebouw van Baarn, de kerk op de Brink. En natuurlijk over het carillon waar we dagelijks van kunnen genieten.

Uniek Tennishuisje in het Cantonspark

In de column over de openbare kunstwerken in Baarn richten we in deze Nieuwsbrief de schijnwerper op het veelbesproken Cantonspark, dat vele monumentale hoogstandjes rijk is. Onbegrijpelijk dan ook dat deze groene long bij veel Baarnars onbekend is. In 1914 liet August Janssen het Cantonspark als overtuin aanleggen. De Rijksuniversiteit Utrecht nam het park in gebruik als haar botanisch tuin. In 1987 werd het park voor één gulden overgedragen aan de gemeente Baarn met als voorwaarde dat de bijzondere botanische meerwaarde van het park behouden zou blijven. Vanaf toen is het Cantonspark openbaar groen geworden. De Stichting Vrienden van het Cantonspark behartigt de

belangen van het park als een bijzondere voormalige botanische tuin van grote waarde. Zij adviseert de gemeente Baarn over het onderhoud en beplanting. Het Cantonspark maakte deel uit van het uitgebreide bezit van de Amsterdamse ondernemer August Janssen (1865-1918), ook eigenaar van de villa's Peking, Canton en Java. Zijn gebied strekte zich uit van de Brink tot aan de Eem.

Het Tennishuisje is een rijksmonument. Het betreft een houten huisje in chaletstijl, dat is gebouwd rond 1906. De hoofdingang heeft openslaande dubbele deuren. Het portaal en de topgevel zijn uitgevoerd met houtsnijwerk. In het witgeschilderde gedeelte zijn gestileerde vrouwenfiguren afgebeeld. Het huisje deed oorspronkelijk dienst als kleedruimte voor de tennissende dames bij de al lang verdwenen tennisbaan in het park.

Wie komt ons helpen bij het Cultureel Festival?

Op zaterdag 31 augustus vindt het Cultureel Festival plaats, waarbij de Historische Kring een kraam heeft. Wij zouden graag nog een paar vrijwilligers hebben om een uurtje de kraam te bemensen. U kunt zich aanmelden bij secretaris@historischekringbaerne.nl.

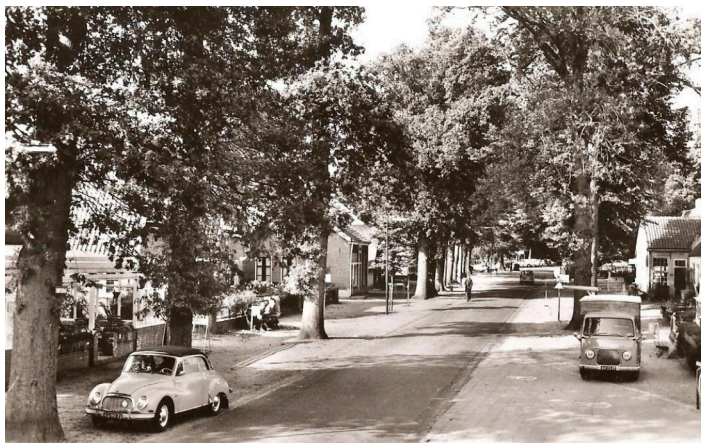

Blik op Lage Vuursche

Leo Terschegget is een bekende verschijning in Lage Vuursche. De afgelopen decennia heeft hij zeker achthonderd foto's van Toen en Nu verzameld. In de Nieuwsbrief van de Historische Kring Baerne presenteren wij opvallende 'kiekjes' uit zijn unieke verzameling.

In De Vuursche Boer (gebouwd in 1921) heeft Leo Terschegget de nodige voetstappen liggen, zeker toen het nog twee huizen met rieten kap waren. In 1958 werd een helft een woning voor Jan de Boer. In de andere helft kwam Van Laar. Meerdere jaren kreeg De Boer andere bewoners. In 1994 nam de Knetemann groep en Wim Verhoorn het over. Engelsma werd daarna de nieuwe eigenaar, hij was opgenomen in die groep.

Langs de Dorpsstraat zijn de woningen, restaurants en de Boswinkel gesitueerd. "Het wegdek bestond aanvankelijk uit kasseitjes. Nu ligt er asfalt," weet Leo. Het wordt hoog tijd dat er weer asfalt komt. Het parkeren is goed gereguleerd. Terugkeer van bedrijfsactiviteiten lijkt niet het geval, al zou dat wel leuk zijn. De toekomst zal het uitwijzen.

Wel wateroverlast, maar watersnood is verleden tijd.

Anno 2024 is het niet voor te stellen dat Baarn door het wassende water zware schade oploopt. Immers sinds 1932 is de Zuiderzee met de aanleg van de Afsluitdijk gedicht. Even terug in de tijd. Een grote watersnoodramp voltrok zich op 13/14 januari 1916. Dijken braken door aan de zuidkant waardoor achterliggende polders tot de rand van Baarn blank stonden. De ramp was niet te overzien. Bij het Tolhuis (hoek Eemweg/ Kerkstraat), de Baarnsche Dijk tot de Eem, boerderij Molenaar (Daatzelaar), cafe Kuijer en het laatste huis (villa

Overdijk van de familie Wijsmuller) zorgde het water voor enorme overlast. Boerderijen, bedrijven en gebouwen, maar ook de Weteringstraat, Zandvoortweg en villa Schoonoord (Faas Eliaslaan) lagen in het rampgebied. Badinrichting, ijsfabriek (later wasserij Eemland (familie Bleijerveld) en Zuidereind hadden het zwaar te verduren. Watervluchtelingen kregen onderdak in hotel De Pauw en in de gymzaal van de Julianaschool, die als verblijf- en slaapplek werd ingericht. In 1921 herhaalde de watersnoodramp zich. Nu is er geen gevaar meer voor een watersnood, aangezien verhogingen, drempels en cetera door de provincie en het waterschap zijn aangelegd.

In memoriam Wim Hazeu

Woensdag 10 juli is ons lid Wim Hazeu in kleine kring begraven op de Nieuwe Algemene Begraafplaats. Eerder die dag vond een druk bezochte herdenkingsbijeenkomst in de Pauluskerk plaats. Hazeu was een belangrijke uitgever van literaire boeken en is vooral bekend geworden als biograaf. In samenwerking met de bibliotheek hebben we een kleine tentoonstelling met boeken van hem ingericht, zowel in de bibliotheek als in de Oudheidkamer, waar verschillende objecten liggen die hij in de loop der jaren aan de Historische Kring heeft geschonken.

In 2022 hield hij in de Herberg van Paulus een lezing met lichtbeelden over zijn leven in Baarn.

Daaruit bleek zijn grote verknochtheid met onze stad. In de volgende uitgave van de Baerne publiceren wij een bewerking van deze lezing.

Hij droeg de Historische Kring een warm hart toe en wij zullen hem en zijn waardevolle bijdragen gaan missen.

Agenda

Tot 15 december	Jubileum tentoonstelling "De jaren Zeventig in Baarn" In de Oudheidkamer
Bezoektijden: woensdag van 14.00 – 16.00 en zaterdag van 11.00-13.00 uur
31 augustus	HKB aanwezig op Cultureel Festival
19 oktober	Jubileumtocht-Stadswandeling door Baarn
22 oktober	Avond van de Baarnsche Geschiedenis met presentatie jubileumboek
"Baarn in de wereld. De wereld in Baarn"

